

La tercera temptació

Dc, 6/04/2022 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

Tots els relats dels evangelis que narren la crucifixió i mort de Jesús informen que Jesús fou crucificat juntament amb altres dos condemnats.. Només Lluc, el relat del qual llegim aquest diumenge (22,14-23,56), amplifica aquesta informació i recull les paraules que els crucificats adrecen a Jesús, les que tenen entre ells i la resposta de Jesús a un d'ells.

El fet de ser tres els crucificats podria fer pensar que es tracta de la representació d'un col·lectiu més ampli que hauria participat en una revolta contra els romans de característiques messiàniques (n'hi havia moltes en aquell temps) i que els romans haurien sufocat amb contundència enviant a la creu els més destacats responsables. El rètol a la creu de Jesús és, en aquest sentit, prou significatiu: "El rei del jueus és aquest". El missatge per part dels romans és prou clar, mireu que els passa als qui volen desafiar el poder de Roma. Les dades per pensar que històricament les coses van anar així són febles i la tradició cristiana ha estat reticent a veure el fets d'aquesta manera.

A més d'això, recordem que Lluc es val en aquest passatge d'un recurs molt usat en la seva obra consistent en la construcció d'un díptic per exposar dues maneres de pensar contraposades davant el fet de la mort de Jesús. Es evident que l'escena reproduceix la temptació de Jesús viscuda en el desert (Lc 4,1-13). Allà el diable deia a Jesús, si ets el Fill de Déu pressionant-lo a fi que fes servir els seus poders messiànics en benefici propi i abdiques d'un tipus messianisme d'acord amb el projecte de Déu. Aquí un dels crucificats diu a Jesús: "¿No ets el Messies? Doncs salva't a tu mateix i a nosaltres!" No se sap que podia esperar de Jesús; tal volta que vinguessin components del moviment sediciós a desclavar-los de la creu. El que sí és cert és que el crucificat vol que Jesús es valgui dels seus poders messiànics i miraculosament es desclavi de la creu deixant bocabadats tots els seus contrincants des de Pilat fins als botxins i la gent passant pels grans sacerdots. El crucificat espera de Jesús un messianisme espectacular diametralment oposat al tipus de messianisme que ha acceptat Jesús.

Tres vegades (guàrdia del temple 22,63-65, la tropa d'Herodes 23,11, a la creu 23,35-43) Jesús és objecte de burles en el relat de la passió. La tercera, la que es produeix estant Jesús a la creu, es pot dir que no acaba malament perquè el segon dels crucificats reconeix la innocència de Jesús. Ell és el just perseguit i condemnat injustament i el que fa realitat palpable el que els salms descriuen de forma genèrica (Sl 22).

De les paraules de Jesús crida l'atenció la menció del paradís, paraula que no apareix mai en el evangelis i en el Nou Testament tant sols a 2Co 12,4 i Ap 2,7. Paradís prové del terme persa "pairidaêza" que traduït al grec en converteix en "paradeisos". Pels perses era un lloc tancat, un jardí o un parc on el rei descansava i practicava la cacera. El llibre del Gènesi diu que el Senyor Déu plantà un jardí ("gan" en hebreu) a l'Eden (Gn 2,8). La traducció grega dels LXX van traduir el terme hebreu "gan" per terme grec "paradeisos", en català paradís. Algun text de la literatura jueva apocalíptica i extra bíblica parla del paradís com a lloc de bondat amb arbres de tota mena i també el lloc reservat als justos que en la vida han suportat calamitats (2 Hen 7).

Segons Gènesi (el primer lloc on apareix el terme i això per a interpretació té la seva importància) la llei ha fet l'ésser humà desmereixedor del jardí i per això n'han quedat tancades les portes. La mort de Jesús desfà la maledicció de Gènesi i inaugura una nova situació en l'existència de la persona humana. Les portes del paradís s'han tornat a obrir.

Diumenge de Ram 10 d'Abril de 2022